

по ярко и стръвно се прояви байганювската природа на наследниците на Алековите герои, видени живо при новите условия от Смирненски. И той можа да използва и привлече цялата онази лексика, която най-добре характеризира тия герои. Същото може да се каже и за останалото творчество на поета-революционер. Той следва широката традиция на реалистичната ни литература в пресъздаването на жизнените явления.

Тук трябва да напомним онова, което казахме в началото за необходимостта да се изследват корените на творчеството на големия пролетарски поет дълбоко в народа.

Народът е източник, от който писателят черпи не само наблюдения, но и идеи, образни средства. Народът изработва своя вековна мъдрост съобразно с условията на живота си. Той е най-дълбоко свързан със земята, най-силно чувства нуждата от свободен въздух, здрав морал, труд и т. н. А всичко това се отразява неизбежно в езика на писателя, живо свързан с народа.

Смирненски си служи с език, който разширява границите на въображението, блика на звучни и ярки талози. Поетът използва смисловото значение на думите в изумителна хармония и музикална изразителност на стиха. „Червените ескадрони“ се движат в нашето въображение и чрез зрительната картина на описанието, и чрез ритмичната динамика на речта. Земята тътне в своя подземен ропот не само в смисловото съдържание на думите, но и в звучните тежки стъпки на стиха, в звуковата оркестрация на словото. Смирненски е пластичен в две посоки: в описанието на зрительните и слухови картини и в ритмиката и ударността на стиха. Той е пластичен в богатството на метафорите-образи, които ни показват по неповторим начин виденията на поета, и в звучната изразителност на алитерациите, асонансите, паузите, ритмичните стъпки. Едната пластичност се допълва от другата, обогатява се както у големите майстори на българския стих (Яворов).

В стихотворенията на Смирненски преобладават двусишните размери — на първо място ямб и хорей. Това приближава извънредно много неговия стих до живия подвижен стих на Вазов, отчасти до стиха на Яворов и Дебелянов. В ямб са написани „Иохан“, „Карл Либкнехт“, „Роза Люксембург“, „Работникът“, „Да бъде ден“, „През бурята“, „Москва“, „Руският Прометей“, „Северно сияние“ — т. е. почти основната част от големите революционни произведения на поета. Трисричните размери се срещат по-рядко, и то предимно амфибрахият с неговата тържествена напевност („Цветарка“ и др.). Но всяка от посочените творби има своя интонация, своя ритмична напрегнатост, която съответствува на емоционалното преживяване. Затова и в произведения като „Въглекопачи“ трисричният размер на амфибрахия е добил изразителна ударност под напора на душевното напрежение на лиричния герой.

Надоле! Надоле! Надоле!
в студените бездни слезни...